

BELEIDSPLAN SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID.

Frits Bodeschool
2021-2022

Beleidsplan Schoolklimaat en Veiligheid.

Voorwoord.

Veiligheid op school is een belangrijk thema. Een veilige leeromgeving is noodzakelijk voor de ontwikkeling van de kinderen. Binnen de Frits Bodeschool is dat niet anders. Niet alleen de leerlingen hebben daar baat bij, ook voor leerkrachten en ander personeel is een goed veiligheidsbeleid van belang. Zij moeten in staat worden gesteld om hun werk goed te doen. Onder een veilige school verstaan we binnen de Frits Bodeschool het volgende:

- Een school waar rust heerst.
- Een school waar leerlingen, personeel en ouders zich veilig voelen en zich veilig weten.
- Een school waar alle betrokken met respect voor elkaar om gaan.

Alles wat hier mee conflicteert noemen we; 'onveilig'.

De inspectie voor het onderwijs hanteert als een van de criteria voor de veiligheid op school dat zij verwacht dat scholen actief beleid voeren op het gebied van sociale veiligheid voor leerlingen en personeel. Om dit goed te kunnen doen is inzicht in de beleving van leerlingen nodig met betrekking tot veiligheid evenals het preventief handelen van de school om onveiligheid te voorkomen. Ook het aanpakken van incidenten hoort hierbij. Op de pagina's hierna volgend beschrijft de Frits Bodeschool haar veiligheidsplan. Dit veiligheidsplan is een plan dat continue aandacht vraagt. Voor situaties waar dit plan niet in voorziet treedt het Veiligheidsplan van Schoolvereniging Rehoboth in werking.

Beleidsplan Schoolklimaat en Veiligheid.

I. Missie, visie en schoolregels.

Missie: “ Worden zoals je bedoeld bent”. Deze missie is allereerst een verwijzing naar onze Schepper, die iedereen geschapen heeft met een plan. Ook gaat deze missie over de ontwikkeling van gaven en talenten, waar ons onderwijs een bijdrage aan mag leveren. Talenten zijn er om te ontwikkelen. Sommige dingen lukken niet, maar dat hoeft ook niet, omdat je andere capaciteiten hebt. Elk kind is hierin uniek. Onze leerkrachten begeleiden de kinderen met oog voor de juiste talenten.

Visie Schoolvereniging Rehoboth, beschreven in het schoolveiligheidsplan: Veiligheid is van ons allemaal

Veiligheid is van ons allemaal. Dat komt in de eerste plaats tot uitdrukking in het statement dat leerlingen, personeel, ouders en bestuur in staat moeten zijn om mee te doen op school. Soms moet je constateren dat iemand zijn talenten niet kan ontwikkelen door achterstanden of problemen thuis of op school.

Een aantrekkelijke school zorgt voor sociale binding en biedt iedereen kansen om die leefomgeving veilig te houden. Een schone en veilige school is binnen handbereik als alle mensen in de school samen werken en eendrachtig optrekken.

Dat betekent dat we elkaar, bij signalen van onveiligheid, mogen aanspreken op veiligheidsbewustzijn, waarbij zo nodig door verantwoordelijke personen handhavend kan worden opgetreden.

Dat betekent ook dat een ieder binnen de school verantwoordelijkheid wil en kan nemen ten aanzien van veiligheid, met als doel om te komen tot een optimale (leer)ontwikkeling van kinderen.

Visie Frits Bodeschool:

Vanuit onze Christelijke normen en waarden willen we een goed pedagogisch klimaat creëren binnen een krachtige leeromgeving.

Wij streven naar adaptief onderwijs door middel van differentiatie en betekenisvolle context, door aan te sluiten bij de behoeften en interesses van de kinderen.

Wij stimuleren de ontwikkeling van de kinderen door uit te gaan van het unieke ‘zijn’ van elk kind en werken aan zijn competentie, autonomie en relaties met anderen.

Wij werken aan de groei en ontwikkeling van de talenten en mogelijkheden van leerlingen. De relatie en interactie tussen onze leerkrachten en leerlingen zijn daarin heel belangrijk.

Leerlingen op onze school worden begeleid naar zelfstandigheid. De leerlingen zijn mede verantwoordelijk voor hun eigen leerproces, zij maken daarbij hun eigen keuzes en leren om te leren.

Schoolregels:

Wij gaan met respect met elkaar en elkaars spullen om.

Wij helpen elkaar in goed gedrag, houding en woordgebruik.

In de gang lopen wij en praten we zachtjes.

Achter de computer werken we met een fluisterstem.

Als de school uit is, ga je eerst naar huis.

Pleinregels Frits Bodeschool 2021-2022

Algemeen.

- We komen zoveel mogelijk lopend naar school.
- Fietsen stallen we aan de (linker)zijkant van de school.
- Op het plein is geen ruimte om met steps, skeelers, skateboards, wheelies, of ander rijdend materiaal te spelen. Bovendien zijn de wheelieschoenen niet veilig genoeg om mee te op de toestellen te spelen. Er is dan te weinig grip om goed te kunnen klimmen en klauteren.
- Er lopen twee pleinwachten buiten tijdens de pauzes en voor en na schooltijd.
- Na schooltijd staat 1 leerkracht bij het zebepad en de ander loopt op het plein.

Pannakooi grote pauze.

	Ma	Di	Woe	Do	Vrij
Pauze 1	Groep 5	Groep 3	Groep 5-6	Groep 3-4	Groep 4
Pauze 2	Groep 7	Groep 6	Groep 7-8	Groep 8	Groep 7

- Alleen hier voetballen we.
- De bal moet laag gehouden worden. We halen geen ballen meer van het dak.
- Manier 1 om te spelen: 5 tegen 5 en bij doelpunt team wisselen.
- Manier 2 om te spelen: 5 tegen 5 en na twee minuten twee nieuwe spelers in elk team. (Wie op zijn beurt wacht staat buiten de kooi, langs het hek.)

Voor school, na school en in Finse pauze.

- Voor iedereen die voetballen wil toegankelijk.
- Verder gelden de bovenstaande regels, waarbij er door oudere leerlingen rekening met jongere leerlingen gehouden moet worden.

Schommel.

- Er kunnen vier grote kinderen (groep 6,7,8) op de schommel en vijf kleinere kinderen.
- Na tien keer heen en weer zwaaien wisselen de kinderen.
- Wachtende kinderen staan tegen het hek.
- Aan de zwaaiende schommel hangen, of er onderdoor kruipen mag beslist niet met het oog op letselschade.

Klautertoestellen.

- Zijn vrij te gebruiken mits het gezonde verstand wordt gebruikt.

Speelheuvel.

- Is vrij toegankelijk voor kinderen.
- Het kunstgras is niet bestand tegen fietsen, die mogen dus niet op de heuvel.

Pleinwacht rooster collega's.

Om de veiligheid te garanderen lopen we met minimaal twee collega's buiten.

- Deze collega's zijn buiten als de pauze begint, school uitgaat, of om half twee of half negen.
- Bij regen beslissen de collega's die die dag pauzewacht lopen of we naar buiten gaan of binnen blijven.

II. Pedagogisch handelen:

De eerste schoolweken zijn de gouden weken. De leerkrachten werken vanuit dit boekje "De gouden weken" met activiteiten rond het pedagogisch handelen. Ook worden in deze weken de digitale omgangsvormen behandeld. Verder worden de groepsregels opgesteld.

Lesideeën

Wil je online pesten bespreekbaar maken in de klas gebruik dan eens de volgende lesopzet:

- Als introductie van de les kun je een passage uit het boek *Spijt!* van Carry Slee voorlezen.
- Maak leerlingen duidelijk wat het verschil is tussen pesten en plagen. Laat hen bijvoorbeeld kenmerken opnoemen en bespreek deze in kleine groepjes.
- Wat zijn de verschillen en overeenkomsten tussen online pesten en treiteren in real life? Wat vinden leerlingen erger? Is het minder erg omdat je geen lichamelijk geweld gebruikt? Of is geestelijk geweld veel erger?
- Laat leerlingen nadenken over oplossingen: Bedenk vijf gouden tips voor een slachtoffer van online pesten. Welk advies wil je aan de dader geven? En wat doe je als je weet dat een klasgenoot wordt gepest? Een praktische website die leerlingen op weg kan helpen, is www.weetwatjetypt.nl.
- Leerlingen maken in groepjes een presentatie over de informatie die zij over cyberpesten op internet hebben gevonden, de uitkomsten van de discussie in kleine groepjes en de adviezen die zij hebben opgesteld. Na de presentatie kun je hierover een klassengesprek starten.
- Vraag aan het einde van de les of iemand nog iets wil zeggen naar aanleiding van het onderwerp.

Meer lesideeën vind je op www.medialessen.nl.

Schoolvereniging Rehoboth verwacht en stimuleert dat ouders zelf de verantwoordelijkheid dragen voor het mediagedrag van hun kinderen thuis. (Schoolveiligheidsplan Schoolvereniging Rehoboth, protocol Sociale Media)

Wat kun je als leerkracht doen om pesten te voorkomen?

1 Maak ouders duidelijk dat hoe zij over andere kinderen en hun ouders praten, bepalend is voor hoe kinderen met elkaar omgaan.

4 Zorg dat kinderen elkaar leren kennen. In klassen waar kinderen 'de mens' achter elke klasgenoot zien, wordt minder gepest.

7 Achterhaal wanneer er nog geen sprake was van pesten, en wanneer het voor het eerst wel zo was. Welke gebeurtenis heeft intussen plaatsgevonden? Is bijvoorbeeld de groepssamenstelling veranderd, waarna vrienden vijanden werden, of is er ooit een misverstand geweest?

2 Praat met de leerlingen regelmatig over omgangsvormen en verschillen tussen mensen. Je hoeft niet direct het onderwerp pesten aan te snijden om een duidelijke boodschap af te geven. Groepen waarbinnen niet gepest wordt, zijn in staat te accepteren dat iedereen anders is.

5 Laat kinderen zien dat je fouten mag maken. Strenge regimes werken pestgedrag in de hand. Kinderen moeten niet bang zijn fouten te maken, en moeten ook leren hun fouten naar elkaar weer goed te maken.

8 Ouders van de pester zijn vaak verbaasd, omdat hij of zij er niets over heeft verteld. Het gepeste kind vertelt het vaker wel thuis. Als de ouders van het pestende kind het ermee eens zijn dat het pesten moet stoppen, stel dan de vraag: hoe kunnen we hem of haar helpen? Durf aan de ouders van het gepeste kind ook te vragen: welke eigen rol speelt het kind?

3 Maak duidelijk dat je pesten niet tolereert, en leg tegelijkertijd de nadruk op het positieve: hoe kunnen we met elkaar plezier hebben? Complimenteer de groep en afzonderlijke kinderen ook wanneer het goed gaat.

6 Denk nooit: 'Ik zie het niet, dus het gebeurt niet'. Zeg dat ook niet tegen een ouder die met een klacht over pesten komt. Onderzoek eerst goed wat er aan de hand is.

9 Neem niet alle regie uit handen van het kind en laat je emoties thuis. Betrek het gepeste kind bij het nadenken over een oplossing. Vraag: hoe gaan we dit doen?

10 Spreek pester en slachtoffer apart, zodat je weet of er een conflict aan het pesten vooraf is gegaan of dat het te maken heeft met een machts spel. Spreek ze ook samen, zeker wanneer er iets mis is gegaan in de interpretatie. Zodra ze elkaars intentie begrijpen, blijken kinderen vaak heel vergevingsgezind.

De leerkracht stelt de groepsregels op, samen met de leerlingen. De regels komen in de klas op het databord te staan. Het is nodig deze regels regelmatig te herhalen en te bespreken tijdens een groepsvergadering.

Als er grotere problemen zijn rond het gedrag van een leerling, neemt de leerkracht contact op met de ouders van deze leerling. Dit gaan in overleg met directie en/of intern begeleiders.

Algemeen pedagogisch handelen van de leerkracht gedurende het schooljaar: complimenten geven, grenzen aangeven, gesprekken voeren, inbreng van de leerling waarderen, samen leven, sociaal emotionele steun bieden. De leerkracht stimuleert vooral het gewenste gedrag.

Vanuit onze Christelijke identiteit leven we naar de tien geboden. Dit is het speerpunt bij onze lessen.

III: Preventieve activiteiten:

- A. Lessen mediawijsheid en praten over digitale omgangsvormen vanaf groep 4.
- B. De eerste weken zijn Gouden weken.
- C. Bij elk thema van zaakvakkenonderwijs, komt het sociale aspect aan bod.

Lessen uit Een doos vol gevoelens, lessen over Rikki en Krummel voor groep 1 en 2

Lessen uit 'kinderen en omgaan met normen en waarden' : groep 1 t/m 6

Lessen uit 'Beter omgaan met jezelf en de ander' voor groep 4 t/m 8

Lessen uit 'Kinderen en hun sociale talenten' voor groep 4 t/m 8

IV: Signaleren

- De leerkracht vult Zien eind september in .
- De leerlingen vanaf groep 2 vullen in september vanuit Zien een enquête over hun welbevinden in.
- De leerkracht analyseert alle informatie uit Zien, leest de gewenste aanpakken, kiest hieruit en handelt ernaar.
  - 1. Sociale vaardigheden kun je aanpakken m.b.v. materiaal van de bovenruimte.
  - 2. Betrokkenheid en welbevinden: vergelijk de leerkrachtindruk met wat leerlingen zelf aangeven in de leerlingvragenlijst.
    - ➔ Leerling ziet geen probleem? Dan geen aanpak nodig.
    - ➔ Leerling ziet het probleem ook? Ga met leerling in gesprek en maak afspraken.
  - 3. Overige uitspraken.
    - Bij 13: Thuisituatie belastend? Psychisch? Ga na wat je al weet. Lees de aanpak.
    - Bij 14: sf, ib. In welke situaties herken je dit? Lees de aanpak.
    - Bij 15: il, sf. In welke situaties herken je dit? Lees de aanpak.
    - Bij 18: orthopedagoog: ga eerst naar de intern begeleider. We bespreken deze leerling.
- De leerkracht doet observaties gedurende het hele schooljaar
- De leerkracht voert kindgesprekken. Deze kindgesprekken worden minimaal twee keer per schooljaar gehouden en wel voor december en voor maart.

Tijdens het kindgesprek stelt de leerkracht vragen over het welbevinden en de betrokkenheid van de leerling. Dit alles wordt genoteerd in parnassys. Daarna stelt de leerkracht indien nodig vervolgstappen op en voert deze uit.

Het sociogram wordt gemaakt in de bovenbouw.

V: Handelen:

Handelen na aanleiding van de signalering:

Wat kun je klassikaal aanpakken? Omschrijf wat, hoe, werkvormen en tijd.

Wat kun je in een groepje aanpakken? Omschrijf wat, hoe, werkvormen en tijd.

Wat moet je individueel aanpakken? Omschrijf wat, hoe, werkvormen en tijd.

Pestprotocol:

Het verschil tussen plagen en pesten:

Plagen: onschuldig, van korte duur, tussen gelijken, meestal 1 tegen 1, wie wie plaagt ligt niet vast, men blijft opgenomen in de groep.

Pesten: ongelijke strijd, meestal een groep tegenover een individu, herhaaldelijk, neiging tot vaste structuur, het gebeurt berekend met negatieve bedoelingen.

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten

1. De leerling probeert er eerst zelf uit te komen volgens de stop-methode. Zeg stop als je wilt dat een ander stopt.
2. Als de leerlingen er niet uit komen, legt de leerling het probleem aan de leerkracht voor.
3. De leerkracht gaat in alle rust individueel en later samen met de betreffende leerlingen in gesprek. Samen proberen ze dit probleem op te lossen en afspraken te maken over een wenselijke (win-win)situatie.
4. Bij herhaaldelijk pestgedrag houdt de leerkracht een bestraffend gesprek met de betreffende leerling. Bij de tweede melding worden ouders op de hoogte gebracht van het pestgedrag. Er komt een kort verslag over dit gesprek in Parnassys te staan bij het betreffende kind.
5. Zo nodig instanties inschakelen als schoolmaatschappelijk werk. We bieden de pester hulp. De pester is ook een kwetsbare leerling.

Stappenplan meldcode kindermishandeling.

1. Breng signalen in kaart. Leg ze zo concreet mogelijk vast in parnassys.
2.
  - a. Overleg met een deskundige collega. Intern begeleider, directeur: signalen duiden.
  - b. Raadpleeg zo nodig Veilig Thuis, Stichting Huiselijk Geweld of schoolmaatschappelijk werk. Leg vast wat hun advies is. Beschrijf de gezette stappen en leg ze vast.
  - c. Gesprek met ouders/verzorgers. Leg je zorgen voor en nodig hen uit hierop te reageren. Leg hierna de genoemde feiten en afspraken vast. Geen gesprek mogelijk? Vastleggen.
  - d. Wegen van geweld. Maak een inschatting van het risico op basis van bovenstaande. Bij twijfel advies vragen bij Veilig Thuis. Noteer wie je wanneer gesproken hebt.
  - e. Beslissen: hulp organiseren of melden.
    - kun je het kind voldoende beschermen? Organiseer noodzakelijke hulp.
    - geen hulp op gang gekomen? Melding bij veilig Thuis doen
  - f. ESAR-melding kan via Jelle Wytse de Boer, jw.deboer@urk.nl tel. 0527-689524

Internetprotocol:

Op school wordt er gewerkt met een internetfilter. Leerlingen laten geen persoonlijke gegevens achter op internet. Het adres en telefoonnummer van de school geef je alleen door na toestemming van de juf of de meester.

Afspraken:

Ik maak via internet geen afspraken met onbekenden.

Bij het gebruik van een zoekmachine, bijvoorbeeld Google, gebruik ik nooit zoekwoorden die te maken hebben met seks, discriminatie, geweld of grof taalgebruik.

Ik gebruik geen sociale media op school.

Als ik op internet vervelende informatie tegenkom, waarschuw ik direct de juf of de meester.

Printen doe ik alleen met toestemming van de meester of de juf.

Het gebruik van een mobiele telefoon is op school niet toegestaan.

De leerkracht legt aan de kinderen uit waarom zij bepaalde sites wel of niet mogen bezoeken.

De leerkracht draagt zorgt voor een omgeving waarin kinderen open kunnen vertellen wanneer zij op een ongewenste, onbedoelde site komen. Het is immers meestal niet hun schuld.

Als je iets niet zou doen of zeggen in het echte leven, doe het dan ook niet via social media.

Internet-etiquette VOOR KINDEREN

Omdat het anoniem is, durven kinderen op internet openhartiger te zijn dan in de klas. Zo kunnen ze hun twijfels en onzekerheden bespreken met zielsverwanten zonder er later op te worden afgerekend. Maar een kenmerk van internet is ook dat het taalgebruik er makkelijk verhardt. Je hoeft immers niet bang te zijn dat je een klap krijgt. Daarom is het goed kinderen gedragsregels te leren: hoe gedraag je je op internet?

 Als je iets niet zou doen IRL (in real life), doe het dan ook niet in cyberspace.

 Krijg je een berichtje? Schrijf of krabbel dan snel terug. Het is niet aardig om te lang te wachten. Heeft iemand een mooie foto toegevoegd, of is een vriend jarig? Plaats dan een complimentje of een felicitatie. Leuk om te krijgen, en het maakt je geliefd.

 Schrijf geen kwetsende of beledigende dingen, ook niet als grapje. Op internet is het vaak moeilijk te zien hoe iets precies bedoeld is.

 Negeer pesterijen of schunnige opmerkingen. Vaak is het minder gemeen of persoonlijk bedoeld dan het overkomt. Ga niet terugschelden en post geen lompe berichten. Veel mensen lezen mee, het is slecht voor je imago en je kunt er last mee krijgen. Als je zelf wordt lastiggevalen, maak dan een scherm-afdruk als bewijs en ga naar een volwassene.

 Alles wat je op internet publiceert, zoals foto's, blijft voor eeuwig terug te vinden. Ook als je denkt dat het weg is. Bedenk dus voor je iets online zet of je dat ook hardop op de markt zou willen uitschreeuwen. Is dat niet het geval? Post of tweet het dan niet.

50

Als er problemen zijn, worden de ouders hiervan op de hoogte gesteld. Dit pas na overleg met directie en/of intern begeleiders.

Drie keer per jaar komt de schoolmaatschappelijk werkster langs op school. De intern begeleider bespreekt dan eventuele zorgen rond leerlingen. Daarnaast is er incidenteel contact, indien nodig.

De vertrouwenspersoon.

In het veiligheidsdocument schoolvereniging Rehoboth wordt genoemd dat de vertrouwenspersoon de spil is bij meldingen van agressie, geweld en seksuele intimidatie. Naast een luisterend oor geeft de vertrouwenspersoon informatie over mogelijkheden van hulp en aanpak. Uiteraard gaat de vertrouwenspersoon vertrouwelijk om met informatie.

Op de Frits Bode School is Ineke Bolijn vertrouwenspersoon, dit doet zij samen met Willie ten Napel. Zij bezoeken elk jaar aan het begin van het schooljaar alle groepen en vertellen over de rol van de vertrouwenspersoon. Leerkrachten verwijzen leerlingen indien nodig naar de vertrouwenspersoon.